

LATVIJAS REPUBLIKAS
FINANŠU MINISTRIJA

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
strukturfondi un
Kohēzijas fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Finanšu disciplīnas pasākumi
Kohēzijas politikas ES fondu 2014 – 2020
perioda investīciju sekmīgai ieviešanai
uz 28.08.2018. LPS Finanšu un ekonomikas komitejas sēdi

Saturs

1. Problemātika / Risināmais jautājums: ES fondu investīciju plānu mainība un tās ietekme

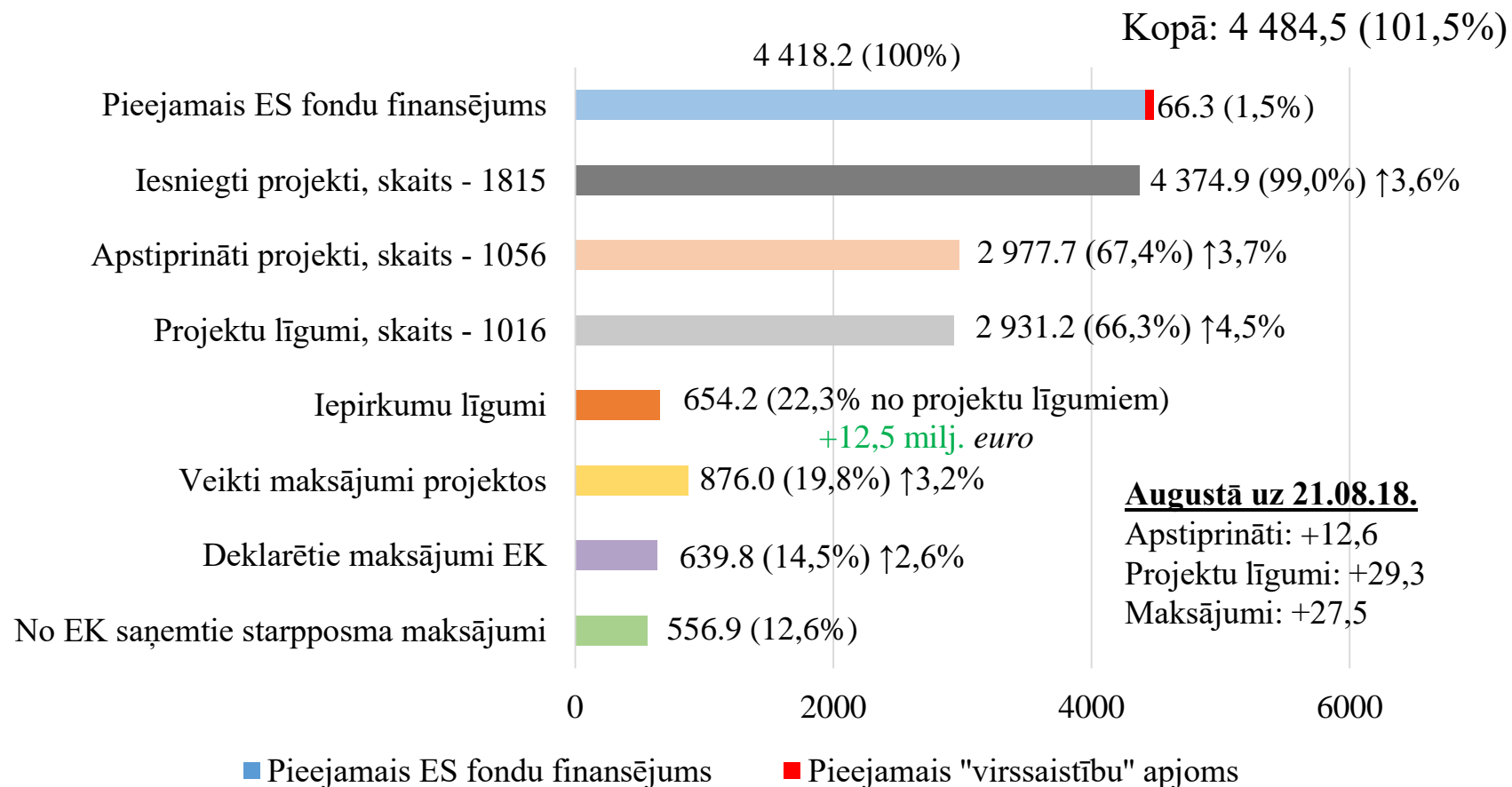
2. Risinājuma instruments: konkrētu finanšu disciplīnas nosacījumu ieviešana, sākot ar 2018.gada 1.septembri

Valsts budžeta ieņēmumos no EK jau saņemti **556,9 milj. euro**

~ **66%** ≡ **2,9 mljrd. euro** ≡ projekti īstenošanā

Statuss līdz **01.08.2018.**, milj. euro, % no ES fondu finansējuma, progress % pret **01.05.2018.**

Finanšu Plānošana – katrs solis ietekmē

[1] **MK noteikumu + citu atlases priekšnoteikumu** izpildes plāns

[2] **Finansējuma saņēmēju plānoto maksājumu pieprasījumu iesniegšanas grafiki**

[3] **atlikumi**, t.sk. plānotās atklātās atlases u.c. nesadalītais

Maksājumu plāni, FM / CFLA ievērtē laiku maksājumu pieprasījumu izskatīšanai un piemēro piesardzības koeficientu

Budžeta prognozes

pievieno VB daļu/valsts budžeta dotāciju pašvaldībām

Par daudz ieplānotais - atlikums gada beigās = neizmantotās iespējas citām investīcijām un nepieciešamiem izdevumiem

Ikgadējo Deklarējamo izdevumu EK prognozes «N+3»

uzraudzībai – EK samazina «neto» piešķirumu Latvijai par summu, par cik nav sasniegts gada mērķis – nav pieļaujamās novirzes

70%, neņemot vērā avansus, 30% pieskaita nākamajam gadam

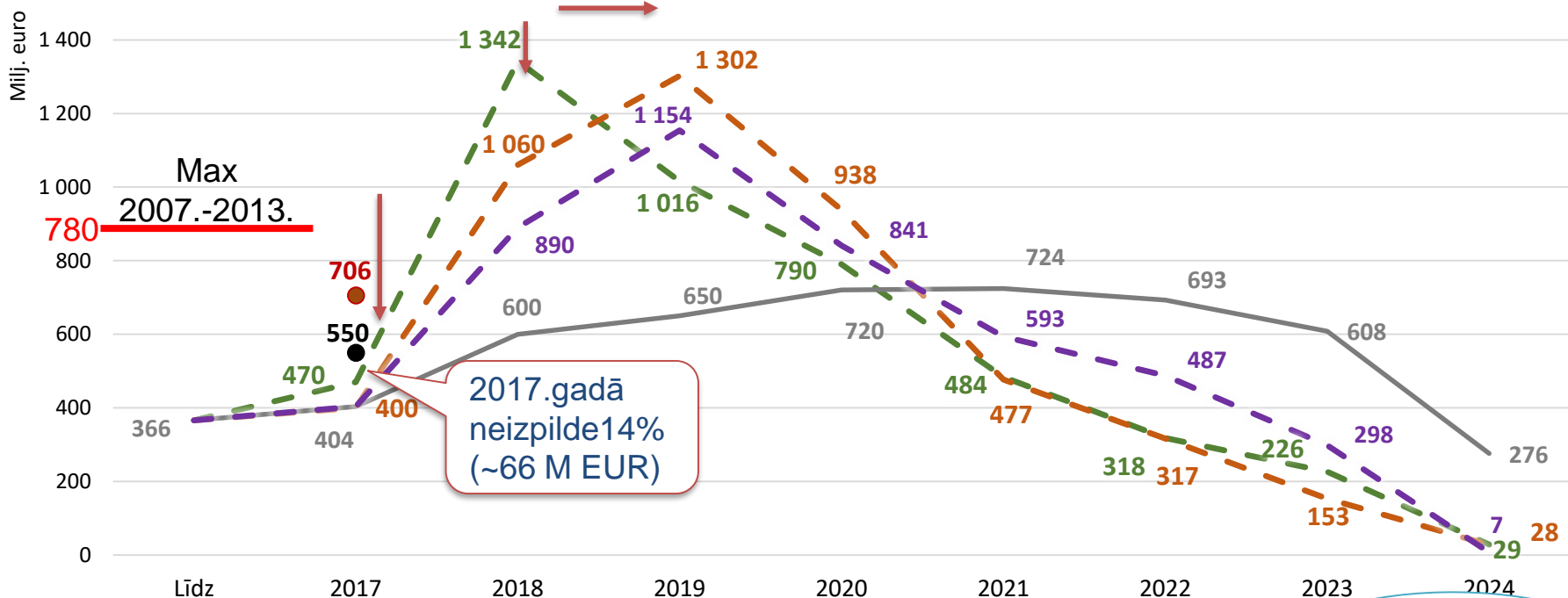
Snieguma ietvara līdz 2018.gada beigām

finansu mērķi – 6% rezerves finansējuma zaudēšana prioritātei, kura nesasniedz mērķus vairāk par 75% - 85% un EK maksājumu apturēšanai prioritātei, ja izpilde < 65% no mērķa

Deklarējamie izdevumi (ES fondi, nacionālais privātais un publiskais)

Neiespējami reālistiski plānot valsts budžeta izdevumus,
balstoties uz projektu īstenotāju informāciju par plānotām investīciju naudas plūsmām.
Projektu īstenotāju prognozes līdz šim **pārāk optimistiskas**, izpildē ievērojamas
novirzes, bieži **būtiski mainīgas!**

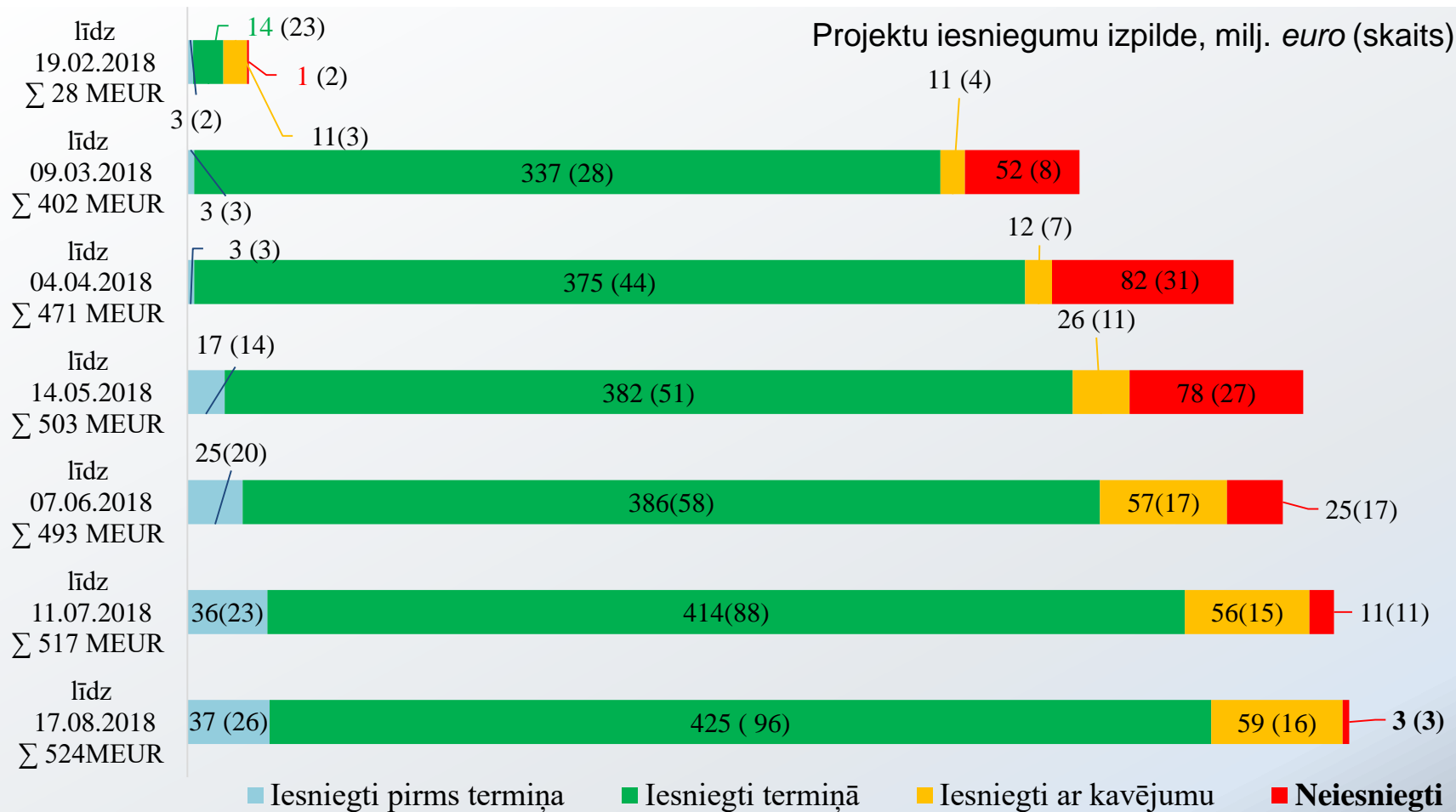

- 05.07.2017. projekta iesniedzēju prognozes budžeta plūsmai
- 18.01.2018. vidēja termiņa budžeta plūsmas prognoze
- 04.01.2018. projekta iesniedzēju prognozes budžeta plūsmai
- 18.01.2018. koriģētas projekta iesniedzēju prognozes budžeta plūsmai
- 07.07.2016. koriģētas prognozes budžeta plūsmai 2017.gadā
- 23.01.2017. budžeta plūsmas 2017.gadā prognoze

Kopā, līdz 2024:
5 041 M EUR

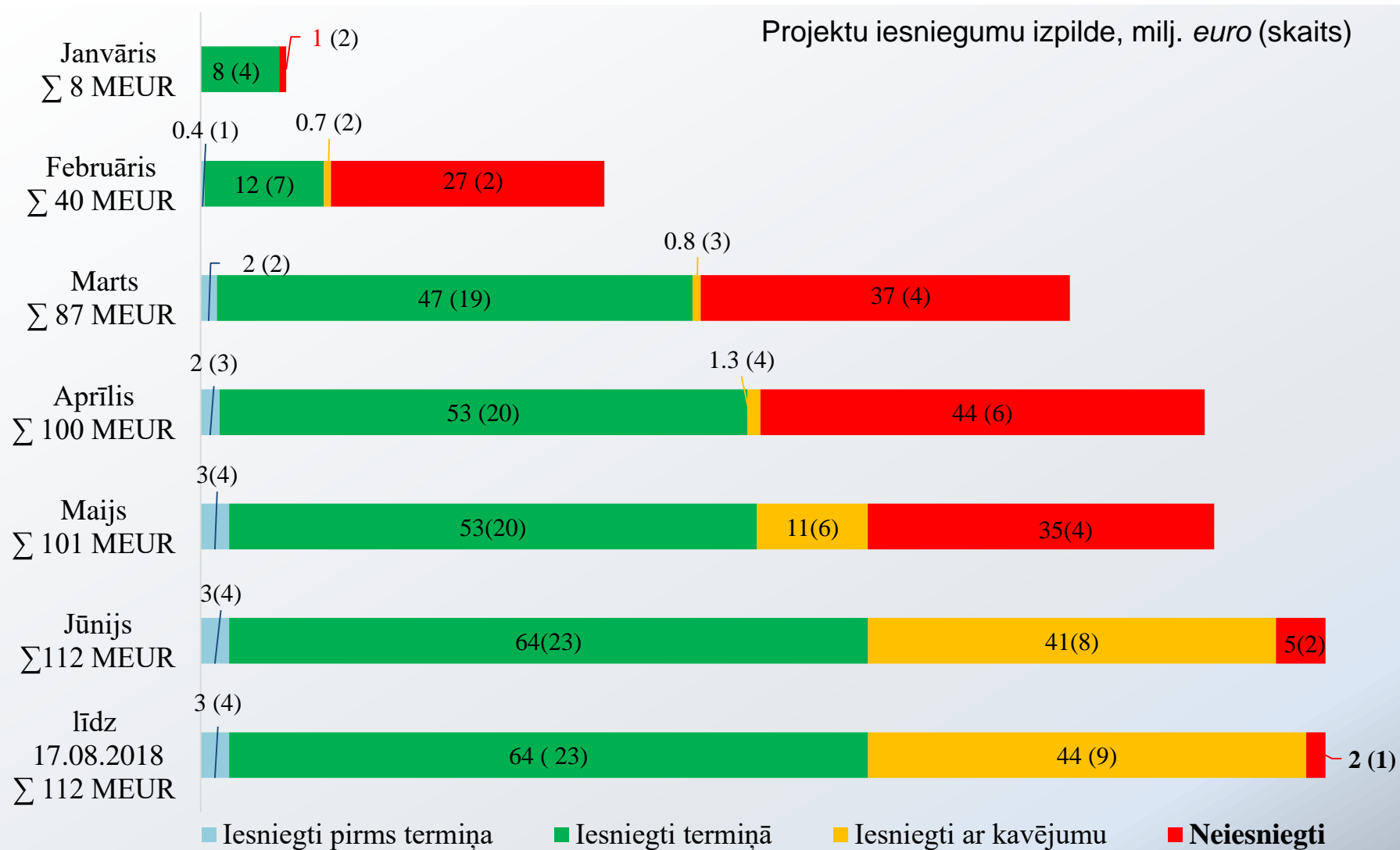

KOPĀ PROGRAMMĀ: 2017 gadā uzsāktā ierobežotas atlases projektu iesniegšanas termiņu ikmēneša uzraudzība sāk dot pozitīvu rezultātu – 2018.gada jūlijā – augustā minimāls kavēto ierobežotas atlases projektu iesniegumu apjoms – vienlaikus to skaidro, galvenokārt, MK noteikumos vai atlases nolikumos pagarināti termiņi (valsts ēkas, IKT).
Dati pret 2018.gada projektu īstenotāju plānu vai citos saistošos dokumentos noteiktiem termiņiem

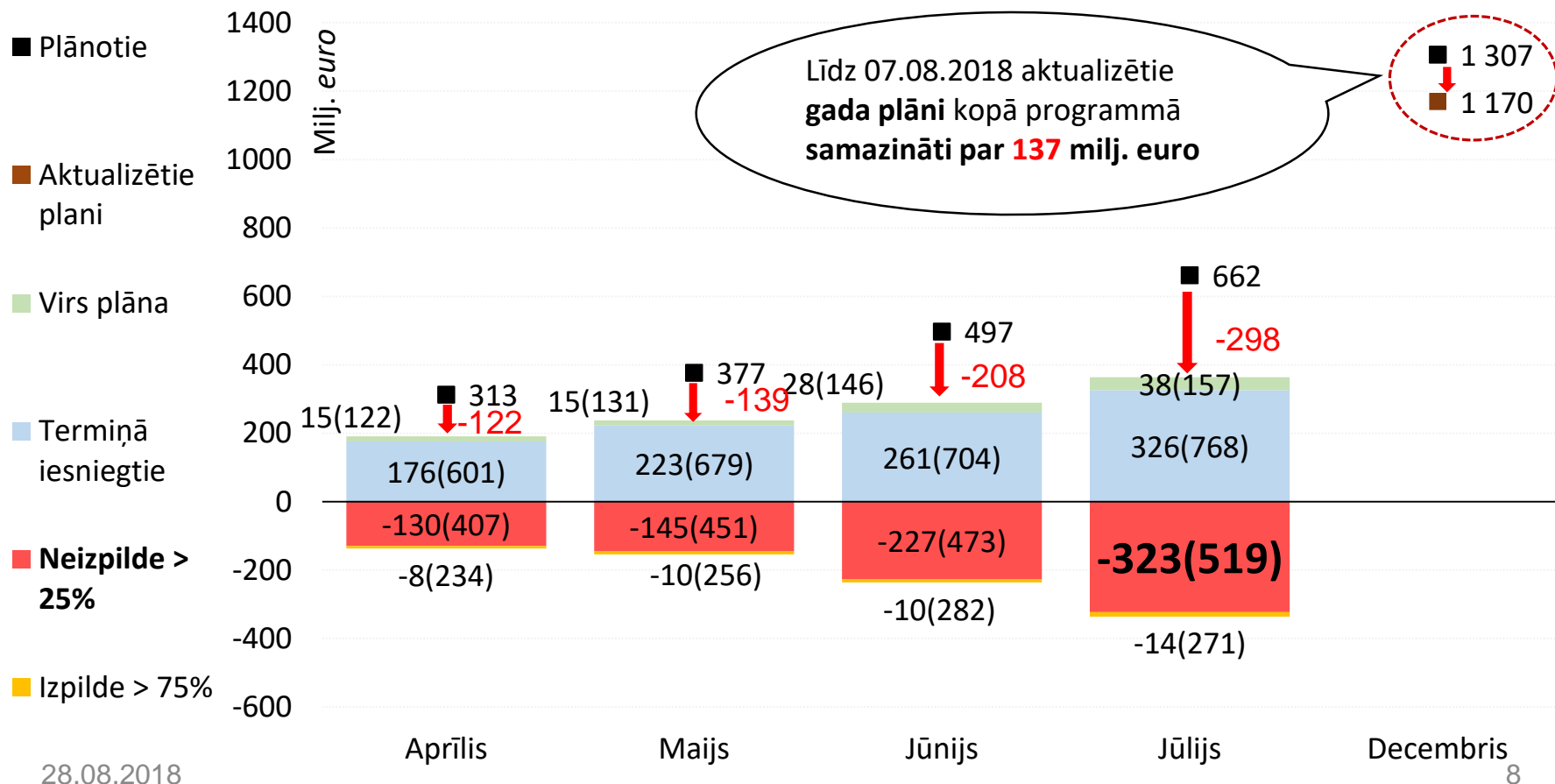
TIKAI PAŠVALDĪBU PROJEKTI: LĪDZĪGA TENDENCE KĀ KOPĀ VISĀ PROGRAMMĀ

KOPĀ PROGRAMMĀ: Projektu īstenotāju 2017.gada decembra plāns bija 2018.gadā CFLA iesniegt maksājumu pieprasījumus par 1,3 mljrd. euro (ES fondi). 2018.gada janvārī - jūlijā pieaug kumulatīvi maksājumu pieprasījumu neizpilde pret projektu īstenotāju plānoto.

Neizpilde > 25% = 323 milj. euro (519 projektiem). Tas nozīmē pie tāda gada rezultāta, kad spēkā finanšu disciplīnas nosacījumi ar 2018.gada 1.septembri, projektiem tiktu samazināts ES fondu atbalsts par 323 milj. euro

TIKAI PAŠVALDĪBU PROJEKTI: LĪDŽĪGA TENDENCE KĀ KOPĀ PROGRAMMĀ

Projektu maksājumu pieprasījumu plāni 2018.gadam pārāk optimistiski

Neizpilde > 25% = 64 milj. euro (204 projektiem). Tas nozīmē pie tāda gada rezultāta, kad spēkā finanšu disciplīnas nosacījumi ar 2018.gada 1.septembri, projektiem tiktu samazināts ES fondu atbalsts par 323 milj. euro

■ Plānotie

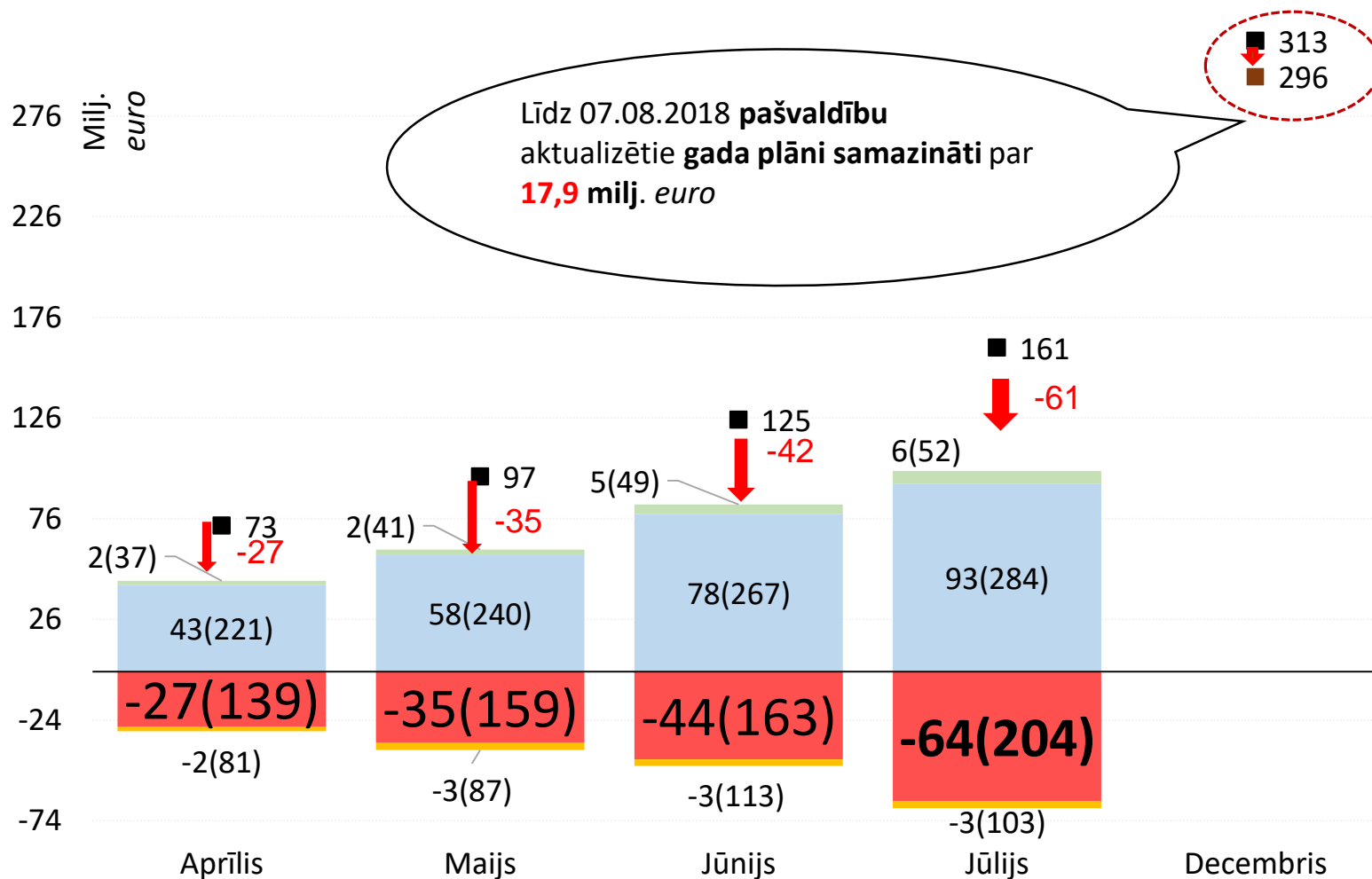
■ Aktualizētie plāni

■ Virs plāna

■ Termiņā iesniegtie

■ Neizpilde > 25%

■ Izpilde > 75%

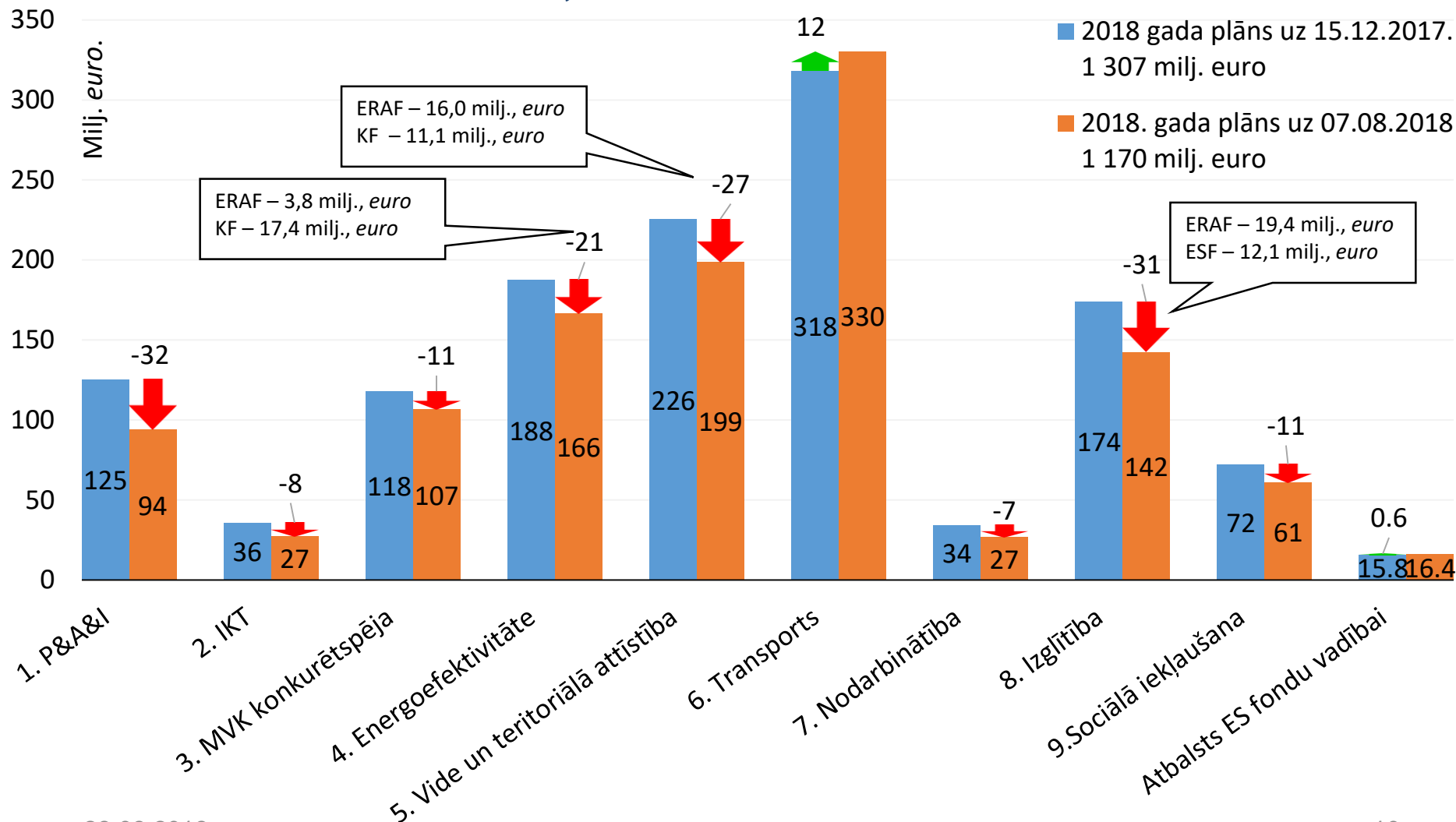

KOPĀ PROGRAMMĀ:

Puse no projektu īstenotāju samazinātiem (- 79 milj. euro)

maksājumu pieprasījumu plāniem 2018. gadā ir tajos virzienos, kuros ir augsts risks nerasniegt 2018.gada finanšu mērķi (energoefektivitātes, vides, izglītības infrastruktūra)

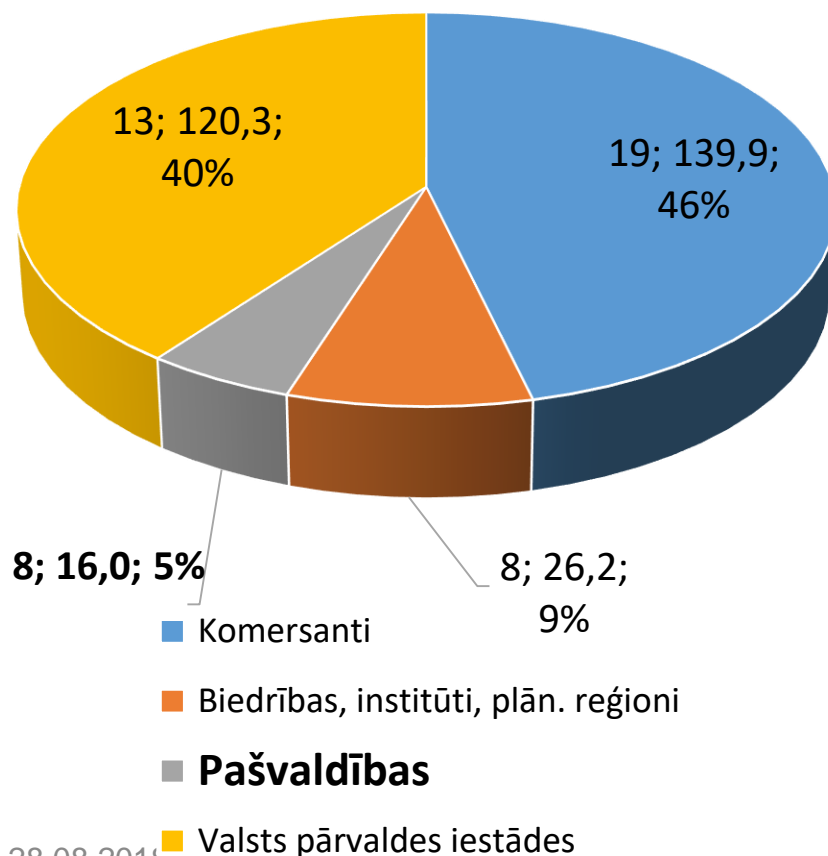

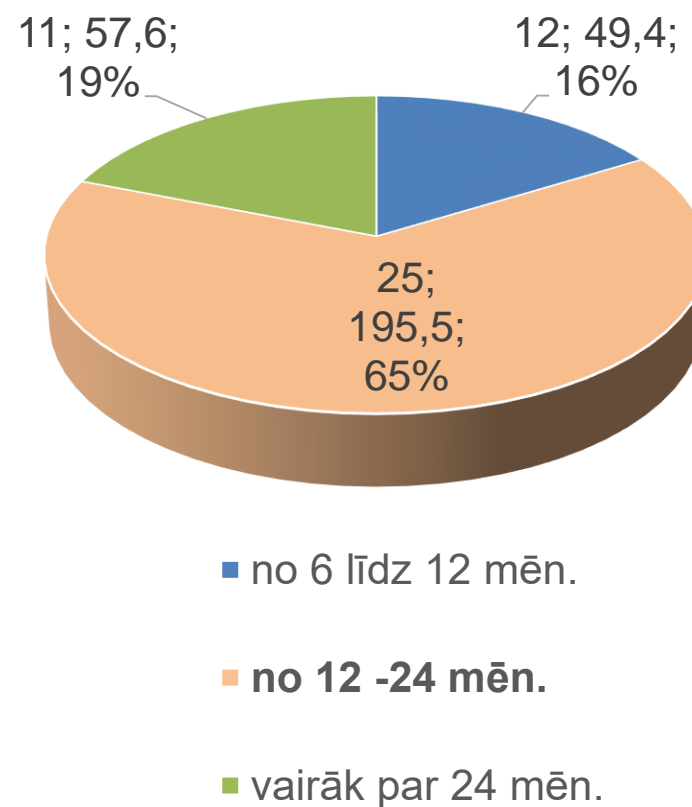
KOPĀ PROGRAMMĀ: Līdz šim līgumu pagarinājumi > 6 mēnešiem nav daudz

- līdz 01.08.2018. no kopā 1016 projektiem līguma pagarinājumi > 6 mēnešiem = **48 projektos (4,7%)**, kuru ES fondu kopsummas ir **302,5 milj euro (10%)**. *Grafikos - projektu skaits; milj. euro; %*

Visnozīmīgākais apjoms pagarinātos > 6 mēnešiem projektos **komersanti un valsts pārvaldes iestādes**

Līguma termiņi biežāk pagarināti no **12-24 mēnešiem**

Saturs

1. Problemātika / Risināmais jautājums: ES fondu investīciju plānu mainība un tās ietekme

2. Risinājuma instruments: konkrētu **finanšu disciplīnas nosacījumu ieviešana**, sākot ar 2018.gada 1.septembri

Finanšu disciplīnas tvērums

26.06.2018. MK ir pieņemti noteikumi [Nr. 382](#) «Grozījumi Ministru kabineta 2014. gada 16. decembra noteikumos [Nr. 784](#) «Kārtība, kādā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina plānošanas dokumentu sagatavošanu un šo fondu ieviešanu 2014.-2020. gada plānošanas periodā»»

kas paredz, ka

ar **2018.gada 1.septembri** stājas spēkā finanšu disciplīnas atbildības nosacījumi un kārtība:

- **kad projekta gada plāns nav izpildīts par > 25%**
- **kad projekts pagarinās par > 6 mēnešiem**

Projekts pagarinās par > 6 mēnešiem

Projekta īstenošanas termiņu **CFLA var pagarināt līdz 6 mēnešiem** kopā projekta īstenošanas laikā.

Ja projekta pabeigšanai nepieciešams pagarinājums vairāk par 6 mēnešiem, dota iespēja **Finansējuma saņēmējam pabeigt projektu par finansējuma saņēmēja paša līdzekļiem, bet**

nepārsniedzot MK noteikumus par attiecīgā specifiskā atbalsta mērķa vai pasākuma ieviešanas nosacījumiem noteikto **izdevumu attiecināmības termiņu.**

! Izņēmumi tikai ar Ministru kabineta lēmumu

Kad maksājumu pieprasījumu iesniegšanas grafiks (PMPIG) nav izpildīts > 25%

- No **2018.gada 1. septembra** finansējuma saņēmēja iesniegtais CFLA **plānoto maksājumu pieprasījumu iesniegšanas grafiks** tiek analizēts katram kalendārajam gadam.
- Par kalendārā gada **plāna neizpildi > 25%** (*vērtē iesniegtos maksājumu pieprasījumus pret plānoto*), var tikt **samazināts ES fondu + valsts budžeta līdzfinansējums par starpību**, kas pārsniedz 25% no neizpildes.
- Kalendārā gada plāna **pārpilde ir atbalstāma – vērtējama pozitīvi!**
- **2018.gada izpildi CFLA vērtēs**, pamatojoties uz **01.09.2018. PMPIG**.
- **2019.gadā un turpmāk** izpildi vērtēs pret attiecīgā gada **1.februārī aktuālo PMPIG** – finansējuma saņēmējiem iespēja katru gadu līdz janvāra beigām aktualizēt PMPIG.
- PMPIG iesniegšanas kārtība paliek nemainīga – **CFLA aicina iepazīties ar skaidrojumiem un tos ņemt vērā**: <https://cfla.gov.lv/lv/es-fondi-2014-2020/paligs-finansejuma-sanemejiem/planoto-maksajumu-pieprasijumu-iesniegsanas-grafiks>

MK noteikumi Nr. 784 definē situācijas, kurās novirzes no plāna ir uzskatāmas par objektīvi pamatotām:

Pie noteiktās **situācijas iestāšanās CFLA būs tiesīga atbalstīt attiecīgas objektīvi pamotas** izmaiņas projekta ieviešanas plānā (bez atbalsta finansējuma samazinājuma), kad:

- **izmaksu ietaupījums**
- **iepirkums bez rezultāta** (nav iesniegts neviens pretendenta piedāvājums vai pieteikums, iesniegtie piedāvājumi neatbilst prasībām, piedāvājumos noteiktā līgumcena pārsniedz projektā paredzēto līgumcenu)
- piegādātājs atzīts par **maksātnespējīgu**
- piegādātājs bez tiesiska pamata **pārtrauc pildīt līgumu**
- **nepārvaramās varas apstākļi**
- **Ministru kabinets ir pieņēmis lēmumu par izņēmumu**

Rīcība līdz 31.08.2018., lai novērstu negatīvas finanšu sekas finansējuma saņēmējam par 2018.gada plānu neizpildi > 25% vai projekta termiņa neievērošanu vairāk kā par 6 mēnešiem kopā.

- 1) Iepazīties ar pieejamo informāciju** par finanšu disciplīnas pasākumiem
- 2) Pārskatīt** īstenošanā esošo projektu **iespējamos riskus**, kas varētu ietekmēt projekta īstenošanas termiņu vai tā naudas plūsmu, un **izvērtēt nepieciešamību rosināt grozījumus*** līgumā vai vienošanās par projekta īstenošanu, kā arī precizējumus PMPIG - **līdz 31.08.2018.**

* Grozījumiem līgumā vai vienošanās par projekta īstenošanu jābūt pamatotiem, lietderīgiem un nepieciešamiem projekta sākotnējā mērķa sasniegšanai

!!! Šīm ierosinātajām izmaiņām netiks piemērotas finanšu disciplīnas normas.

- 3) Plānojot jaunu projektu iesniegumus, pievērst rūpīgu uzmanību riskiem**, kas varētu ietekmēt projekta īstenošanas termiņu vai tā naudas plūsmu

Labā prakse, plānojot finansējumu projektā

- Paredzēts pietiekams laiks **iepirkumu izvērtēšanai** un iespējamām iepirkuma rezultāta pārsūdzībām
- Pienācīgi novērtēts risks, ka darbu veicējs var atteikties no **avansa – labāk neplānot avansu PMPIG**
- Novērtēta **sezonalitātes** ietekme gan būvdarbos, gan pakalpojumos (apmācības, atvaļinājumi)
- **Novērtēta trešo pušu ietekme** - specifiski saskaņojumi no kompetentām iestādēm vai sertificētiem ekspertiem
- Ņemtas vērā **sadarbības partnera(u) plānotās darbības un finanšu plāni**
- U.c.

Detālāk: CFLA aicina iepazīties ar skaidrojumiem un tos ņemt vērā: <https://cfla.gov.lv/lv/es-fondi-2014-2020/paligs-finansejuma-sanemejiem/planoto-maksajumu-pieprasijumu-iesniegsanas-grafiks>

Nozīmīgākie konstatētie **riski** projektu ieviešanā

- Projektu sagatavošanas un vadības **kapacitāte**
- **Atlase** ar vairākkārtēju precizēšanu
- **Iepirkuma procesa** plānošana un **realizēšana**
- **Konkurences pārkāpumi un interešu konflikti**
- **Grozījumi** noslēgtajos iepirkuma **līgumos**
- Projektos plānoto **rādītāju sasniegšanas risks**

Pastāvīgs CFLA atbalsts un sadarbība

- **Konsultācijas** atlases laikā (bez ierobežojuma)
- **Finansiāli** – avansi pret 6 mēnešu atmaksu
- **Projekta vadības** izmaksas
- IUB un aģentūras atbalsts - **iepirkuma pirms-pārbaudes**
- «Labās prakses» **semināri** visos reģionos & individuāls atbalsts
- **Individuālas konsultācijas** ieviešanas laikā
- **ES fondu projektu e-vides** (KPVIS) iespējas

Savstarpējā komunikācija un virzība MK par izņēmumiem

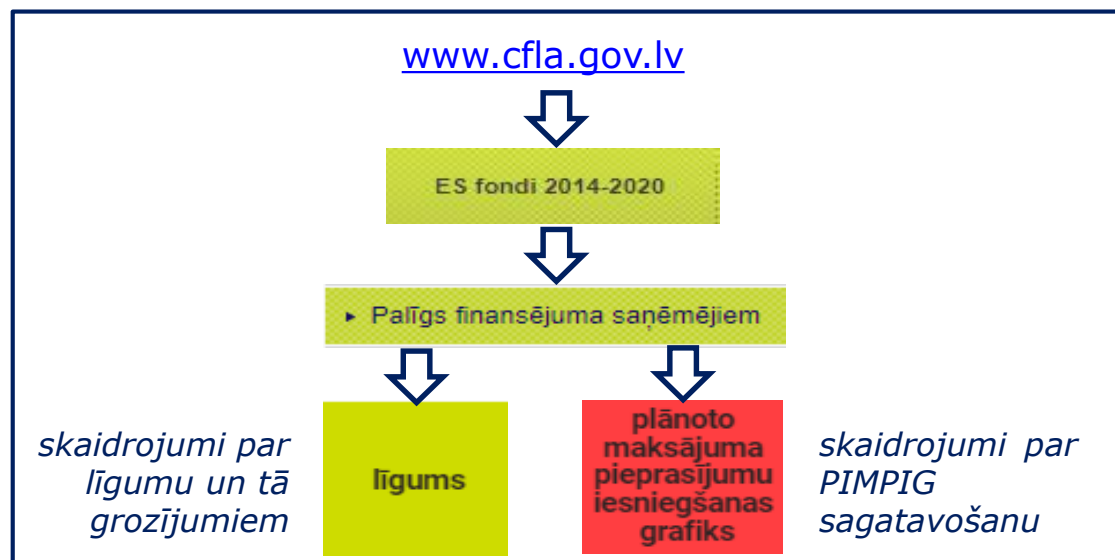
FM kā vadošā iestāde	<p>Ikmēneša uzraudzībai & risku pārvaldībai <u>FM turpinās katru mēnesi MK ziņojumā</u> iekļaut statusa informāciju par projektu ikmēneša plānu izpildes statusu, izceļot PMPiG izpildes novirzes > 25% nobīdēm projektu īstenošanā, kas tiks publicēts arī esfondi.lv tīmekļa vietnē http://www.esfondi.lv/zinojumi-Ministru-kabinetam. Statusa informācija - http://www.esfondi.lv/2018.gads. Iespēja projektu īstenošanai operatīvi lemt un veikt korektīvus un izpildi uzlabojošus pasākumus !</p>	
CFLA	<p>Komunikācija CFLA – Finansējuma saņēmējs (noslēgtā līguma ietvaros) un CFLA – atbildīgā iestāde (starpresoru vienošanas kārtībā) par rīcību, lai uzlabotu situāciju projektos, kā arī vienoties par iespējamo rīcību, t.sk. lemt MK, kad pamatoti.</p>	
Nozares ministrija kā atbildīgā iestāde	<p>Gadījums steidzams, ja būtiskas novirzes no projekta plāna un nav standarta izņēmums</p>	<p><u>Parastā kārtība</u></p>
FM kā vadošā iestāde	<p>Sagatavo MK ziņojumu un protokollēmumu ar priekšlikumiem par risinājumiem konkrēta projekta gadījumā.</p>	<p>1 X pusgadā līdz 10.februārim un 10.augustam iesniedz FM iekļaušanai MK pusgada ziņojumā informāciju MK protokollēmumā priekšlikumus par risinājumiem konkrēta projekta gadījumā.</p>
MK	<p>Pieņem lēmumu un CFLA rīkojas atbilstoši pieņemtajam lēmumam</p>	

Uzziņai

MK 2018. gada 26. jūnija noteikumi [Nr. 382](#) «Grozījumi Ministru kabineta 2014. gada 16. decembra noteikumos [Nr. 784](#) «Kārtība, kādā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina plānošanas dokumentu sagatavošanu un šo fondu ieviešanu 2014.-2020. gada plānošanas periodā»»

NOSAKA finanšu disciplīnas pasākumus & anotācijā iekļauts SKAIDROJUMS par piemērošanu

LATVIJAS REPUBLIKAS
FINANŠU MINISTRIJA

Paldies par uzmanību!

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Vairāk informācijas:

www.esfondi.lv

www.cfla.gov.lv

Sazinies ar savu **projekta vadītāju CFLA!**

vai

Klientu apkalpošanas centrs:

Tālrunis (+371) 66939777

E-pasts : info@cfla.gov.lv